

14 ינואר 2014
סימוכין: 19584

באמצעות פקס: 02-5305724

לכבוד
אלוף ניצן אלון
מפקד הגדה המערבית

הנדון: הסרת המגבלות על כניסת תושבים פלסטינים ליישוב עזון עתמה

1. הרינו לפנות אליכם בשם מרשנו, ראש מועצת עזון עתמה, מר עזמי צדקי מוחמד סלאמה, ת"ז _____, ובשם המוקד להגנת הפרט, בעניין שבנדון. מצ"ב יפוי כוח.
2. מרשנו, ראש מועצת עזון עתמה, דורש את הסרת ההגבלות המונעות מתושבים פלסטינים, למעט אלו שמענם הרשום באחד מן היישובים עזון עתמה, בית אמין וסינירייה, להיכנס לתחומי היישוב עזון עתמה.
3. היישוב עזון עתמה מונה כ-2,000 תושבים. מרבית תושביו מתפרנסים מחקלאות ומגידול עופות.
4. בחודש ספטמבר 2013, אויש מחדש המחסום הניצב בכניסה הצפונית ליישוב עזון עתמה, לאחר מספר שנים במהלכן התאפשרה כניסה חופשית אל היישוב. כעת, החיילים במחסום מאפשרים אך ורק את כניסתם של תושבים אשר על גבי ספח תעודת הזהות שברשותם מצוין כי הינם תושבי היישוב, או תושבי היישובים בית אמין וסינירייה הסמוכים. כמו כן, מורשים להיכנס ליישוב תלמידי בתי ספר ומורים.
5. יתר התושבים הפלסטינים המבקשים להיכנס ליישוב נדרשים לתאם את כניסתם מראש באמצעות הקישור הפלסטיני, המעביר את הבקשה למת"ק הישראלי המקבל את החלטה אם לאשר או למנוע את כניסתם. כניסתם של תושבים המגיעים למחסום ללא תאום מראש, נמנעת מיידית במקרים רבים ובמקרים אחרים התושבים נדרשים להמתין זמן ממושך עד לקבלת החלטה האם לאפשר את כניסתם ליישוב, אם לאו.
6. מגבלות אלו יוצרות למעשה טבעת חנק סביב היישוב, מנתקות אותו מיתר שטחי הגדה המערבית והופכות את חייהם של תושביו לבלתי נסבלים. יוער, כי הגדר המקיפה את היישוב כוללת מחסום נוסף, בצד הדרומי של היישוב, אך דרך מחסום זה מתאפשרת גישה למרחב התפר אך ורק לחקלאים או לתושבי קבע שאדמותיהם או בתיהם נמצאים מחוץ לגדר והמחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר, או לתושבים בעלי היתרי כניסה לישראל. עבור רובם המכריע של תושבי עזון עתמה, כמו גם עבור יתר תושבי הגדה המערבית, המעבר במחסום זה אינו רלוונטי, אף אם היה באפשרותם לעבור בו.
7. **איוש המחסום בכניסה הצפונית ליישוב וההגבלות המוטלות על כניסת התושבים הפלסטינים גורמים לפגיעה חמורה ביותר בכל תחומי חייהם של תושבי היישוב עזון עתמה, ביכולתם לנהל את שגרת חייהם, ובזכויות היסוד שלהם ובהן הזכות לחופש תנועה, לחופש העיסוק, לקניין, לבריאות, לחיי משפחה ולכבוד, כמו גם בתושבים פלסטינים המבקשים להיכנס ליישוב למטרות שונות ואינם נמנים על תושביו או על תושבי בית אמין וסינירייה הסמוכים.**
8. כך, כל מעבר של תושבי היישוב במחסום, על אף שלכאורה אינו מוגבל, מתאפשר רק לאחר המתנה ממושכת ביותר, שהינה תוצאתו של עומס רב הנגרם מן הצורך בבדיקת התושבים הפלסטינים המבקשים להיכנס ליישוב ומניסיונות לתיאום כניסות שלא תואמו מראש. יצוין, כי בביקור שערכו נציגות המוקד להגנת הפרט ובי"כ ביישוב ביום 24.12.2013, המתינו הנציגות ובי"כ במשך למעלה מ-15 דקות על מנת שיציאתם מהיישוב תתאפשר, וזאת אף על פי שההגבלות מוטלות אך ורק על הכניסה ליישוב ולא על היציאה ממנו. ההמתנה הממושכת נבעה מהעובדה שהנציגות ובי"כ נאלצו להמתין עד שתסתיים בדיקת הרכבים המבקשים להיכנס ליישוב.
9. לתושבי עזון עתמה אף נגרמת פגיעה חמורה ביותר כתוצאה מן העובדה שהכניסה ליישוב אינה מתאפשרת לספקים ולנותני שירותים שאינם מתגוררים באחד משלושת היישובים שכניסת תושביהם מותרת, וביניהם לרופא היישוב, מניעה הפוגעת אף בספקים ובנותני השירותים עצמם. בעזון עתמה ישנה מרפאה ממשלתית יחידה בה מועסק רופא יחיד, המתגורר בקלקיליה, אשר נדרש לתאם את כניסתו ליישוב בכל פעם מחדש. בימים בהם התיאום מתאפשר, מכריזים במסגד המקומי על בואו של הרופא וכך

מיודעים התושבים על אפשרותם לקבל שירותים רפואיים. ברי כי הדבר גורם לפגיעה קשה בזכותם של תושבי היישוב לבריאות.

10. כמו כן, כניסתם של ספקים ונותני שירותים רבים, בהם ספקי מוצרי חלב ומכולת, מחלקי בלונים, גז, סוחרי עופות, ספקי חומרי בניין וכיו"ב, נמנעת ומתאפשרת לסירוגין, תוך פגיעה בזמן ובממון הן של הספקים ונותני השירותים, הן של תושבי היישוב התלויים בהם לפרנסתם. יצוין, כי פעמים רבות מתאפשרת כניסתם של ספקים ונותני שירותים ליישוב רק לאחר עיכוב ממושך הנע במרבית המקרים בין 20 דקות לשעה ובמקרים חריגים אף נמשך מספר שעות. ישנם ספקים שהתייאשו מחוסר הוודאות באשר לשאלה האם כניסתם תותר והגיעו להסדרים עם בעלי העסקים המקומיים המגיעים לאסוף את הסחורה מהמחסום.

11. המגבלות אף גורמות לפגיעה קשה בזכותם של תושבי היישוב עזון עתמה לחיי משפחה וביכולתם לשמור על קשרים עם חברים ומכרים המתגוררים מחוץ לאחד משלושת היישובים אשר כניסת תושביהם מאושרת, כתוצאה מחוסר יכולתם לארח את קרובי משפחתם וחבריהם בבתיהם. הפגיעה מחריפה במיוחד הן בעתות של אבל, בהן לא מתאפשרים ביקורי קרובים וחברים המעוניינים לנחם את התושבים המתאבלים, הן בעתות של שמחה, בהן השתתפותם של קרובי משפחה וחברים באירועים הנערכים ביישוב כרוכה בקשיים, ולפיכך, ממעטים תושבי עזון עתמה לערוך אירועים כגון חתונות בתחומי היישוב.

12. ביום 24.12.2013, במהלך פגישה שנערכה בין נציגות המוקד להגנת הפרט ובי"כ עם רמת"ק אפרים, סא"ל עאדל מסאלחה, הועלתה סוגיית המגבלות על כניסת תושבים ליישוב. סא"ל מסאלחה מסר כי הטלת המגבלות הינה זמנית ותיפסק בתוך מספר חודשים, לאחר שתסתיים בניית גדר הבטון מסביב ליישוב.

עוד מסר סא"ל מסאלחה כי המגבלות נדרשות מאחר ובגדר התיל הקיימת כיום קיימות פרצות דרכן עוברים שוהים בלתי חוקיים לישראל, וכי דרך פרצות אלו עבר גם רוצח החייל תומר חזן בחודש ספטמבר. יצוין, כי רוצח החייל הינו תושב בית אמין, שכניסתו ליישוב עזון עתמה אינה מוגבלת, ולפיכך לא ברור כיצד היו מסייעות המגבלות על הכניסה ליישוב במניעת הרצח.

כמו כן, מסר סא"ל מסאלחה כי הקישור הפלסטיני סירב להצעת המת"ק הישראלי להעביר רשימת ספקים ונותני שירותים המבקשים להיכנס ליישוב, ועו"ד ידן עילם הסביר לסא"ל מסאלחה כי מעבר להתנגדות העקרונית להכנת הרשימה, לא זו בלבד שרשימה שכזו לא תקל על תושבי עזון עתמה אלא שהיא עשויה להקשות עליהם אף יותר בכך שתגרום לעומס רב יותר בכניסה ליישוב ולהמתנה ממושכת יותר של הנכנסים והיוצאים.

לבסוף, מסר סא"ל מסאלחה כי ההסדר הקיים, לפיו כניסתם של תושבי היישובים עזון עתמה, בית אמין וסינירייה מתאפשרת עם הצגת ספח תעודת הזהות בו מצוינת כתובתם, הינו הרע במיעוטו, וכי מאחר והיישוב נמצא במרחב התפר, ניתן היה לדרוש מן התושבים המבקשים להיכנס ליישוב להנפיק היתרי כניסה למרחב התפר ולהציגם בעת הכניסה, דבר שהיה מכביד על התושבים אף יותר מההסדר הקיים. יודגש, כי **טענה זו אינה נכונה מבחינה עובדתית**: למיטב ידיעת הח"מ, כלל תחומי היישוב המוקפים בגדר התיל, ובוודאי מרבית השטח הבנוי, אינם מהווים חלק ממרחב התפר; השטח שהוכרז כמרחב תפר הינו אך ורק זה הנמצא בין גדר התיל המקיפה את היישוב לבין התוואי המתוכנן של גדר הבטון, ובו נמצאות חלק מהאדמות החקלאיות של היישוב, אשר בעליהן מחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר לצורך עיבודן, וכן מספר בתים בודדים בהם מתגוררים תושבים המחזיקים בהיתרי תושב קבוע במרחב התפר. כאמור בפסקה 6 לעיל, המעבר מתחומי היישוב לשטח זה מתבצע דרך מחסום הנמצא בדרום הישוב. יוער, כי בהתאם להכרזה בדבר סגירת שטח מס' 01/09 (מרחב התפר) (תיקון מס' 1) (הארכת תוקף מס' 2), התשע"ב-2011, למעשה, אף הכרזתו של מרחב התפר לעניין שטחים אלו, הצבועים בצבע סגול במפה שצורפה להכרזה, פגה ביום 31.12.2012, וככל הידוע לח"מ, לא חודשה מאז מועד זה.

13. יצוין, כי נגד תוואי הגדר המתוכנן, גדר אשר בנייתה החלה כאמור לפני למעלה משנתיים, התנהלו בבג"ץ שלוש עתירות, שכולן נדחו (בג"ץ 8222/08 **חברת "דוקא" בע"מ נ' מפקד כוחות צה"ל**, לא פורסם, 21.12.2009; להלן: **עניין עזון עתמה**). אחת העתירות הוגשה בשם ראש מועצת עזון עתמה ותושבים פלסטינים נוספים, השנייה בשם התנחלויות הנמצאות באזור והשלישית בשם חברת בנייה ישראלית. בפסק דינה מיום 21.12.2009, הציגה הנשיאה ביניש את עמדת המדינה ביחס לטענות ההתנחלויות וחברת הבנייה, אשר ביקשו להכליל את היישוב עזון עתמה בצד "הישראלי" של הגדר:

"לפי הנתען [על ידי המדינה – הח"מ], הכללתו של הכפר בצד הישראלי של הגדר יוצרת סכנה ביטחונית אשר ניתן לנטרלה רק באמצעות הקפת הכפר בגדר מכל עבריו, תוך ניתוקו מערי המחוז ומכלל שטחי האזור. מצב זה פוגע באוכלוסייה הפלסטינית המקומית פגיעה קשה ביותר, שאינה מידתית" (עניין עזון עתמה, פסקה 14).

ובפסקה 15 נאמר:

"לבסוף, נטען בתשובת המדינה כי מידתיות התוואי המתוכנן נגזרת גם – ובמיוחד – מהעובדה שהקמתו תשפר את חופש התנועה של תושבי עזון עת'מה לעיר המחוז קלקיליה, ולמעשה תאפשר גישה חופשית מהכפר אל כלל שטחי האזור".

הנה כי כן, מהציוטים לעיל עולה כי אף לעמדת המדינה, ניתוק היישוב עזון עתמה מיתר שטחי הגדה המערבית מביא לפגיעה קשה, שאינה מידתית, בתושביו.

14. ועוד נאמר בפסק הדין בעניין עזון עתמה, בפסקה 32:

"אין ספק, כי הקמתה של הגדר בתוואי הקיים גרמה לפגיעה קשה בעותרים הפלסטינים. הגדר הזמנית שהוקמה סביב הכפר [הכוונה לגדר התיל הנוכחית, שהינה גדר זמנית שהוקמה עד להשלמתה של גדר הבטון בתוואי המתוכנן – הח"מ] וההכרזה על מרחב התפר הארעי באזור [כאמור, בשטח שבין גדר התיל לתוואי גדר הבטון המתוכנן – הח"מ], החמירו פגיעה זו באופן משמעותי ביותר. המדינה אף היא ערה לפגיעה חמורה זו בתושבים המוגנים, ולכן מבקשת כעת להקים את התוואי המתוכנן במהירות האפשרית, על-מנת לצמצם את הפגיעה בהם".

15. עם זאת, כאמור, פסק הדין בעניין עזון עתמה ניתן כבר ביום 21.12.2009, לפני למעלה מארבע שנים, אך בניית גדר הבטון בתוואי המתוכנן החלה רק כשנתיים לאחר מכן וטרם הסתיימה. ואולם, לא זו בלבד שהקמת הגדר טרם הסתיימה והביאה להקלה על תושבי עזון עתמה, אלא שהטלת המגבלות על הכניסה ליישוב מחמירה אף יותר את הפגיעה החמורה גם כך בתושביו – אליה היו מודעים כאמור הן המדינה הן בית המשפט – הופכת את חייהם של התושבים לבלתי נסבלים, ופוגעת פגיעה ישירה בזכויות היסוד שלהם ובהן הזכות לחופש תנועה, לחופש העיסוק, לקניין, לבריאות, לחיי משפחה ולכבוד.

הזכות לחופש תנועה

16. הזכות לחופש תנועה פנימי או לחופש תנועה פנים-מדינתית, מוכרת במשפט הישראלי והבינלאומי ולפי פסיקת בית המשפט הגבוה לצדק, היא אף מעוגנת במשפט הבינלאומי המנהגי.

17. בפסק הדין בבג"ץ 1890/03 עיריית בית לחם נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(4) 736, 754-755 (2005), נאמר כך:

"חופש התנועה הוא מזכויות היסוד של האדם והוכר במשפטנו הן כזכות יסוד העומדת על רגליה היא... והן כזכות הנגזרת מן הזכות לחירות (הנשיא ברק והשופט חשין בבג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התחבורה, פ"ד נא(4) 1, בע' 59 ו-147 בהתאמה (להלן: פרשת חורב)). כמו כן, יש הגורסים כי חופש זה אף נגזר מכבוד האדם.

על מעמדו של חופש התנועה במשפטנו עמד בית משפט זה בפרשת חורב הנ"ל... באותה פרשה ציין הנשיא ברק כי חופש התנועה הוא "מהזכויות היותר בסיסיות" (שם, בע' 49), כי הזכות לחופש התנועה "עומדת בשורה הראשונה של זכויות האדם" (שם, בע' 51), וכי חופש התנועה הוא "חופש המצוי ברמה הגבוהה ביותר במידרג הזכויות בישראל" (שם, בע' 53). כן הוסיף הנשיא בפרשת חורב הנ"ל כי "לרוב, מעמידים את חופש התנועה בתוך גבולות המדינה על רמה חוקתית דומה לזו של חופש הביטוי" (שם, בע' 49). יש לציין כי דברים דומים על מעמדו של חופש התנועה אמרו אף השופטים שלא הצטרפו לדעת הרוב של הנשיא ברק בפרשת חורב (ראו למשל דברי השופט חשין שם בע' 147, ודברי השופט טל בע' 181). על מעמדו של חופש התנועה במשפט הישראלי בעקבות פרשת חורב ראו גם: י' זילברשץ "על חופש התנועה הפנים-מדינתית: בעקבות בג"צ 5016/96 חורב ואח' נ' שר התחבורה ואח"י" משפט וממשל ד (תשנ"ח) 793, 806-809 (להלן: זילברשץ).

חופש התנועה מוכר כזכות יסוד גם במשפט הבינלאומי. חופש התנועה הפנים-מדינתית מעוגן בשורה ארוכה של אמנות והכרזות בינלאומיות בדבר זכויות אדם (כך בין היתר, בסעיף 12 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (International Covenant on Civil and Political Rights, 1966), בסעיף 13 להכרזה האוניברסאלית על זכויות האדם (Universal Declaration of

(Human Rights, 1948), ובסעיף 2 לפרוטוקול הרביעי מ-1963 לאמנה האירופית בדבר זכויות אדם מ-1950) **ונראה כי הוא מעוגן גם במשפט הבינלאומי המינהגי**.

18. אין כל ספק כי המגבלות פוגעות בזכותם של התושבים לחופש התנועה.

הזכות לחופש העיסוק ולקניין

19. עקרון היסוד של חופש העיסוק הוכר כזכות יסוד בחוק יסוד: חופש העיסוק וחל גם בשטחים הכבושים:

"טעם נוסף... נמצא בזכות היסוד של חופש העיסוק, שהוכרה בפסיקת בית משפט זה עוד בטרם חקיקתו של חוק יסוד: חופש העיסוק...

למשפט הישראלי אין אמנם תחולה ישירה באזור, אך בית משפט זה מחיל את עקרונות היסוד שלו על המפקד הצבאי באזור ועל פיקודיו מכוח הסמכות הפרסונלית, בהיותם נמנים על רשויות המדינה ופועלים שם בשרותה... ממש כמו שהוא מחיל עליהם את כללי המשפט המינהלי."

בג"ץ 3940/92 ג'ראר נ' מפקד אזור יהודה ושומרון, פ"ד מז(3) 298, 304 (1993).

20. זכות האדם לקניין הוכרה אף היא כזכות יסוד במשפט הישראלי. סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע: "אין פוגעים בקנינו של אדם."

21. כאמור, העומס הרב בכניסה ליישוב, הנגרם מהטלת המגבלות, מביא לכך שתושבים המבקשים להיכנס ולצאת מהיישוב על מנת להגיע למקומות עבודתם נאלצים להמתין פרקי זמן ארוכים תוך שנגרמת להם פגיעה בזכויות לחופש עיסוק ולקניין. כמו כן, הבעיות בכניסת ספקים ונותני שירותים גורמות לפגיעה קשה בזכויותיהם של בעלי העסקים ביישוב לחופש עיסוק ולקניין, כמו גם בזכויותיהם של הספקים ונותני השירותים עצמם.

הזכות לבריאות

22. המסמך הבינלאומי המרכזי באשר לזכות לבריאות הינו סעיף 12 לאמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (כ"א 31, מס' 1037) אשר קובע כי: "מדינות שהן צד לאמנה זו **מכירות בזכות כל ליהנות מרמת הבריאות הגופנית והנפשית הגבוהה ביותר שאפשר להשיגה**". פרופ' אייל גרוס מציין כי "לנוכח ריבוי הסעיפים העוסקים בזכות לבריאות באמנות זכויות-אדם בינלאומיות, מסמכים בינלאומיים אחרים... **סוברים רבים שהזכות לבריאות מוכרת כיום כזכות אוניוורסלית, המוכרת גם כחלק מהמשפט הבינלאומי המנהגי**" (אייל גרוס "בריאות בישראל: בין זכות למצרך" **זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל 437, 445** (יורם רבין ויובל שני עורכים, תשס"ה)).

23. בהערה כללית 14 של ועדת האו"ם לזכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, פירשה הוועדה את סעיף 12 לאמנה ויצקה בו תוכן קונקרטי. לדברי הוועדה, הזכות לבריאות כוללת גם את הזכות לגישה מהירה לשירותי בריאות (סעיף 17 להערה):

"The creation of conditions which would assure to all medical service and medical attention in the event of sickness' (art. 12.2 (d)), both physical and mental, includes the provision of **equal and timely access** to basic preventive, curative, rehabilitative health services and health education; regular screening programmes; **appropriate treatment of prevalent diseases, illnesses, injuries and disabilities, preferably at community level**".

24. גם בית משפט נכבד זה פסק כי "אדם שאין לו גישה לטיפול רפואי אלמנטרי, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע" (רע"א 4905/98 גמזו נ' ישעיהו, פ"ד נה(3) 360, 375-376 (2001)).

25. המגבלות המוטלות על כניסתו של הרופא היחיד ליישוב מביאות לפגיעה קשה ביותר בזכות לבריאות ובזכות הגישה מהירה לשירותי בריאות של תושבי עזון עתמה.

הזכות לחיי משפחה

26. יחס החברה לזכות לחיי משפחה היה והינו, בכל הזמנים ובכל התרבויות, כאל ערך נעלה. הזכות לחיי משפחה אינה מתמצה בזכות להקים משפחה אלא כוללת בקרבה גם את הזכות לחיי משפחה תקינים, לאפשרות של ילדים לבקר את הוריהם, לסעוד אותם במידת הצורך ולהיתמך על ידם במידת הצורך, לחגוג יחד בחגים ובאירועים משפחתיים ולהשתתף יחד בצער ובאבל.

27. בית המשפט העליון חזר והדגיש את חשיבותה הרבה של הזכות לחיי משפחה בפסקי דין רבים, ובמיוחד בפסק הדין אשר ניתן בבג"ץ 7052/03 **עדאלה נ' שר הפנים** (לא פורסם, 14.5.2006).
28. כך, למשל, כותב כבוד הנשיא (דאז) ברק, בסעיף 25 לפסק דינו:
- "חובתנו הראשונית והבסיסית לקיים, לטפח ולשמור על התא החברתי היסודי והקדום ביותר בתולדות האדם, שהיה, הווה ויהיה היסוד המשמר ומבטיח את קיומה של החברה האנושית – הלוא היא המשפחה הטבעית..."
- הקשר המשפחתי... מונח ביסוד המשפט הישראלי. למשפחה תפקיד חיוני ומרכזי בחייו של היחיד ובחיה של החברה. הקשרים המשפחתיים, עליהם מגן המשפט ואותם הוא מבקש לפתח, הם מהחזקים ומהמשמעותיים ביותר בחייו של אדם."
- ובפסק הדין בבג"ץ 2245/06 **דוברין נ' שירות בתי הסוהר** (לא פורסם, 13.6.2006) כותבת כבוד השופטת פרוקצ'יה (בפסקה 12 לפסק דינה):
- "במידרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה. הזכות לשלמות הגוף נועדה להגן על החיים; הזכות למשפחה היא הנותנת משמעות וטעם לחיים..."
- זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקנין, לחופש העיסוק, ואף לצינעת הפרט. היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, ואת התגלמות הגשמת עצמיותו."**
29. זכויות המשפחה מוכרות ומוגנות גם על ידי המשפט הבינלאומי הפומבי. תקנה 46 לתקנות האג קובעת:
- "יש לכבד את כבוד המשפחה וזכויותיה, חיי אדם, רכוש פרטי, וכן את אמונות-הדת ומנהגי הפולחן."
- ובעניין סטמקה (בג"ץ 3648/97 **סטמקה נ' שר הפנים** פ"ד נג(2) 728, 787 (1999)) נפסק כי "ישראל מחוייבת להגנה על התא המשפחתי מכוחן של אמנות בינלאומיות".
30. הפגיעה בחיי המשפחה הנגרמת כתוצאה מן העובדה שביקורי משפחה שגרתיים הפכו למשימה הדורשת תכנון מראש, כתוצאה מהמגבלות המכבידות בצורה נוראה על הקשר שבין תושבי היישוב לקרובי משפחתם, ברורה לכל. כאמור לעיל, פגיעה זו מחריפה במיוחד הן בעתות של אבל, בהן לא מתאפשרים ביקורי קרובים המעוניינים לנחם את התושבים המתאבלים, הן בעתות של שמחה, בהן השתתפותם של קרובי משפחה וחברים באירועים הנערכים ביישוב כרוכה בקשיים, ולפיכך, ממעטים תושבי עזון עתמה לערוך אירועים כגון חתונות בתחומי היישוב.
- הזכות לכבוד**
31. זכות האדם לכבוד הוכרה כזכות יסוד במשפט הישראלי. סעיף 2 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כי: אין פוגעים בחייו, בגופו, או בכבודו של אדם באשר הוא אדם" ובסעיף 4 נקבע: "כל אדם זכאי להגנה על חייו, על גופו ועל כבודו."
32. הזכות לכבוד הוכרה גם במשפט הבינלאומי. כך לדוגמא קובע סעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית כי:
- "Protected persons are entitled, in all circumstances, **to respect for their persons, their honour**, their family rights, their religious convictions and practices, and their manners and customs. **They shall at all times be humanely treated**, and shall be protected especially against all acts of violence or threats thereof and against insults and public curiosity..."
33. הטלת המגבלות על כניסתם של תושבים ליישוב עזון עתמה, תוך כיתורם וניתוקם של תושבי היישוב מיתר שטחי הגדה המערבית ומקרובי משפחתם, יצירת עומס רב בכניסה ליישוב המביא להמתנה ממושכת ומתסכלת, פגיעה ביכולתם של תושבי היישוב לקבל שירותים, ובהם שירותים רפואיים, וביכולתם של בעלי עסקים לקבל אספקה, פוגעת באופן קשה ביותר בכבוד האדם של תושבי היישוב, החשים נצורים ומבודדים.

34. לאור כל האמור לעיל, נבקשך להורות לאלתר על הסרת המגבלות המונעות את כניסתם החופשית של תושבים פלסטינים ליישוב עזון עתמה.
35. היה ויוחלט שלא להסיר את המגבלות, נבקשך לנמק את הסיבות לכך. כן נבקש כי יימסר לנו המועד אשר עד אליו צפויה להסתיים בניית גדר הבטון והחל ממנו יוסרו המגבלות, בהתאם לדברי רמת"ק אפרים (ראה פסקה 12 לעיל).
36. לתשובתך המהירה נודה.

בתודה מראש,

ניצן אילני, עורכת דין

העתקים:
תא"ל דוד מנחם, ראש המנהל האזרחי
אלי"מ דורון בן-ברק, יועמ"ש הגדה המערבית